

Sadržaj

Prvi dio: Osnove pregovaranja

POGLAVLJE 1

Priroda pregovaranja 1

Nekoliko riječi o našem stilu i pristupu 3

Joe i Sue Carter 4

Karakteristike pregovaračke situacije 6

Međuovisnost 8

Vrste međuovisnosti utječu na ishod 11

Mogućnosti utječu na međuovisnost 11

Međusobno prilagođavanje 12

Međusobno prilagođavanje i davanje ustupaka 13

Dileme kod međusobnog prilagođavanja 14

Traženje vrijednosti i stvaranje vrijednosti 15

Konflikt 17

Definicije 18

Razine konflikta 18

Funkcije i disfunkcije konflikta 19

Čimbenici koji olakšavaju ili otežavaju rješavanje konflikta 20

Učinkovito upravljanje konfliktom 22

Pregled poglavlja u ovoj knjizi 24

Sažetak poglavlja 30

POGLAVLJE 2

Strategije i metode distributivnog pogađanja 32

Situacije distributivnog pogađanja 33

Uloga alternative dogovora koji se može postići u pregovoru 36

Točka nagodbe 37

Splet pogađanja 37

Osnovne strategije 38

Otkrivanje točke otpora druge strane 38

Utjecaj na točku otpora druge strane 39

Taktički zadaci 40

Procjena cilja druge strane, njezine točke otpora i cijene prekida pregovora 41

Upravljanje dojmovima druge strane 43

Mijenjanje percepcije druge strane 45

Upravljanje stvarnom cijenom odugovlačenja ili prekida pregovora 45

Zauzimanje različitih pozicija u pregovaranju 47

Početne ponude 48

Početni stav 48

Početni ustupci 49

Uloga ustupaka 49

Obrazac davanja ustupaka 51

Konačne ponude 52

Obveza 53

Taktički aspekti korištenja obveze 54

Stvaranje obveze 54

Sprečavanje druge strane da se prerano obveže 56

Kako napustiti poziciju na koju ste se obvezali 57

Sklapanje sporazuma 58

Agresivne metode 59

Kako reagirati na tipične agresivne metode 60

Tipične agresivne metode 61

Primjena vještina distributivnog pogađanja u integrativnim pregovorima 68

Sažetak poglavlja 68

POGLAVLJE 3

Strategije i metode integrativnog pregovaranja 71

Uvod 71

Što čini integrativno pregovaranje drugačijim? 72

Pregled procesa integrativnog pregovaranja 72

Omogućavanje slobodnog tijeka informacija	73	Izravan utjecaj ciljeva na odabir strategije	103
Nastojanje da se prepoznaju stvarne potrebe i ciljevi drugog pregovarača	73	Neizravan utjecaj ciljeva na odabir strategije	104
Naglašavanje onoga što je stranama zajedničko i umanjivanje razlika	74	Strategija - opći plan postizanja ciljeva	105
Traženje rješenja koja će zadovoljiti potrebe i ciljeve obje strane	74	Strategija naspram metode	105
Glavni koraci procesa integrativnog pregovaranja	75	Jednostran naspram dvostranom pristupu strategiji	105
Određivanje i definiranje problema	76	Model dvostruke brige kao sredstvo opisivanja pregovaračkih strategija	106
Potpuno razumijevanje problema - prepoznavanje interesa i potreba	78	Razumijevanje tijeka pregovora: stupnjevi i faze	110
Smišljanje različitih mogućih rješenja	82	Priprema za provedbu strategije: Proces planiranja	113
Procjena i odabir mogućih rješenja	89	1. Definiranje tema	115
Čimbenici koji olakšavaju uspješno integrativno pregovaranje	92	2. Okupljanje svih problema i određivanje spleta događanja	117
Postojanje zajedničkog cilja	93	3. Definiranje interesa	118
Vjera u vlastitu sposobnost rješavanja problema	93	4. Poznavanje granica i mogućih rješenja	119
Vjerovanje u valjanost vlastite pozicije i gledišta druge strane	94	5. Određivanje ciljeva i početnih ponuda	119
Motivacija i predanost suradnji	94	6. Procjenjivanje stranaka i socijalnog konteksta pregovaranja	121
Povjerenje	95	7. Analiza druge strane	124
Jasna i točna komunikacija	96	8. Prikazivanje ideja drugoj strani	128
Razumijevanje dinamike integrativnog pregovaranja	97	9. Kakav protokol u ovim pregovorima treba slijediti?	128
Sažetak	97	Sažetak poglavlja	130
Zašto je teško postići integrativno pregovaranje	98	Drugi dio: Subprocesi pregovaranja	
Povijest odnosa među stranama	98	POGLAVLJE 5	
Vjerovanje da se problem može riješiti jedino distributivno	98	Percepcija, kognicija i emocije	132
Miješani motivi kao svojstvo većine pregovaračkih situacija	99	Percepcija	132
Sažetak poglavlja	100	Definicija percepcije	132
POGLAVLJE 4		Iskrivljenost percepcije	133
Pregovaranje: strategije i planiranje	102	Kognitivne sheme	135
Ciljevi - smjer strategije pregovaranja	103	Vrste shema	137
		Djelovanje shema u pregovaranju	137

Drugačiji pristup kognitivnim shemama: interesi, prava i moć 138

Shema problema mijenja se s razvojem pregovora 141

Sažetak 143

Kognitivne pristranosti u pregovaranju 143

1. *Iracionalno povećanje predanosti* 144
2. *Mitska vjerovanja o ograničenoj sumi* 144
3. *Sidrenje i prilagođavanje* 145
4. *Sheme problema i rizik* 146
5. *Dostupnost informacija* 147
6. *Prokletstvo pobjednika* 148
7. *Pretjerana samouvjerenost* 148
8. *Zakon malih brojeva* 149
9. *Samozaštitne pristranosti* 150
10. *Učinak vlasništva* 151
11. *Ignoriranje tuđih kognicija* 152
12. *Reaktivna devalvacija* 152

Upravljanje krivim percepcijama i kognitivnim pristranostima u pregovaranju 152

Mijenjanje sheme 155

Raspoloženje, emocije i pregovaranje 155

Sažetak poglavlja 160

POGLAVLJE 6

Komunikacija 162

Osnovni modeli komunikacije 162

Pogreške u komunikaciji 163

Što se prenosi tijekom pregovora? 165

1. *Ponude, protuponude i motivi* 166
2. *Informacije o alternativama* 166
3. *Informacije o ishodima* 167
4. *Socijalna opravdanja* 167
5. *Komunikacija o procesu* 167

Je li više informacija uvijek bolje? 168

Kako ljudi u pregovorima komuniciraju 169

Upotreba jezika 169

Upotreba neverbalne komunikacije 171

Odabir komunikacijskog kanala 172

Kako poboljšati komunikaciju u pregovaranju 175

Postavljanje pitanja 176

Slušanje 176

Zamjena uloga 180

Posebna razmatranja o komunikaciji na kraju pregovora 180

Izbjegavanje kobnih pogrešaka 180

Završavanje pregovora 181

Sažetak poglavlja 182

POGLAVLJE 7

Stjecanje i korištenje moći u pregovaranju 183

Zašto je moć pregovaračima važna? 183

Definicija moći 184

Izvori moći - kako ljudi stječu moć 187

Informacijski izvori moći 188

Moć koja se temelji na ličnosti i individualnim razlikama 191

Moć koja se temelji na položaju u organizaciji 192

Moć koja se temelji na odnosima 196

Kontekstualni izvori moći 200

Pregovaranje s osobama koje imaju veću moć 201

Sažetak poglavlja 202

POGLAVLJE 8

Utjecaj 204

Dva puta utjecaja: model za organizaciju 204

Centralni put utjecaja: poruka i prenošenje poruke 205

Sadržaj poruke 205

Struktura poruke	208
Stil uvjeravanja: kako prenijeti poruku	209
Sažetak odjeljka	212
Periferni put utjecaja	212
Osobine poruke koje potiču periferni utjecaj	213
Osobine izvora koje potiču periferni utjecaj	214
Osobine konteksta koje potiču periferni utjecaj	221
Sažetak odjeljka	226
Uloga primatelja - ciljeva utjecaja	227
Istraživanje ili ignoriranje pozicije druge strane	227
Opiranje utjecaju druge strane	229
Sažetak poglavlja	231

POGLAVLJE 9

Etika u pregovaranju 233

Neki etički problemi	233
Što mislimo pod "etikom" i zašto je ona važna u pregovaranju?	235
Definicija etike	235
Primjena etičkog rasuđivanja u pregovaranju	236
Etika naspram razboritosti naspram praktičnosti naspram zakonitosti	236
Četiri pristupa etičkom rasuđivanju	237
Etika krajnjeg rezultata	240
Etika dužnosti	240
Etika socijalnog ugovora	242
Osobna etika	243
Koja se etička pitanja javljaju u pregovaranju?	244
Etički dvojbene metode: sve je (uglavnom) u istini	245
Utvrđivanje etički dvojbениh metoda i stavovi o njihovom korištenju	247
Obmana djelom naspram obmane propustom	250
Odluka da se koriste etički dvojbene metode: model	250

Zašto koristiti metode obmanjivanja? Motivi i posljedice	250
Motiv moći	252
Drugi motivi neetičnog ponašanja	252
Posljedice neetičnog ponašanja	253
Objašnjenja i opravdanja	255
Koji čimbenici utječu na sklonost pregovarača prema korištenju neetičnih metoda?	257
Demografski čimbenici	259
Razlike u osobinama ličnosti	262
Moralni razvoj i osobne vrijednosti	263
Kontekstualni utjecaji na neetično ponašanje	263
Što pregovarači mogu učiniti kada druga strana koristi obmanu?	268
Sažetak poglavlja	271

Treći dio: Kontekst pregovaranja

POGLAVLJE 10

Odnosi u pregovaranju 273

Prikladnost postojećih teorija i istraživanja za razumijevanje pregovora unutar odnosa	273
Vrste odnosa	278
Četiri osnovne vrste odnosa	279
Dimenzije odnosa	280
Pregovaranje u odnosima zajedništva	282
Sažetak odjeljka	282
Ključni elementi upravljanja pregovorima unutar odnosa	283
Ugled	284
Povjerenje	285
Pravda	291
Odnos između ugleda, povjerenja i pravde	293
Popravljanje odnosa	295
Sažetak poglavlja	296

POGLAVLJE 11

Predstavnici, stranke, publika 298

Broj strana u pregovaranju 298

Kako predstavnici, stranke i publika mijenjaju pregovore 299

Publika: članovi tima, stranke, promatrači i drugi 300

Taktičke implikacije socijalne strukture: dilema pregovarača 309

Stranke i publika 310

Kada imati predstavnika 323

Upravljanje predstavnicima 323

Sažetak poglavlja 325

POGLAVLJE 12

Koalicije 327

Pregovori koji uključuju više od dvije strane 327

Što je koalicija? 329

Vrste koalicija 330

Kako i zašto se koalicije stvaraju i razvijaju 330

Kada se koalicije stvaraju? 330

Kako se koalicije razvijaju? 335

Standardi odlučivanja u koalicijama 339

Moć i utjecaj u koalicijama 339

Kako izgraditi koaliciju: neki praktični savjeti 341

Sažetak poglavlja 345

POGLAVLJE 13

Višestruke strane i timovi 346

Priroda višestranog pregovaranja 346

Razlike između dvostranog i višestranog pregovaranja 347

Što je uspješna grupa? 352

Upravljanje višestranim pregovorima 354

Faza pretpregovaranja 355

Faza formalnog pregovaranja - upravljanje grupnim

procesima i ishodom 357

Faza sporazuma 366

Međutimski pregovori 369

Sažetak poglavlja 371

Četvrti dio: Individualne razlike

POGLAVLJE 14

Individualne razlike I. rod i pregovaranje 372

Definiranje spola i roda 372

Istraživanja rodnih razlika u pregovaranju 373

Muški i ženski pregovarači: teorijska gledišta 373

Empirijski podaci o rodnim razlikama u pregovaranju 375

Prevladavanje negativnih utjecaja rodnih razlika 381

Sažetak poglavlja 382

POGLAVLJE 15

Individualne razlike II. ličnost i sposobnosti 384

Rana istraživanja individualnih razlika u pregovaranju 384

Ličnost i pregovaranje 386

Stil upravljanja konfliktom 386

Socijalna vrijednosna orijentacija 388

Interpersonalno povjerenje 390

Samoeфикаsnost i lokus kontrole 391

Samomotrenje 391

Makjavelizam 392

Osjetljivost na prijetnju ugledu 393

“Big five” osobine ličnosti 394

Sažetak odjeljka 395

Sposobnosti u pregovaranju 395

Kognitivne sposobnosti 395

Emocionalna inteligencija 396

<i>Sposobnost zauzimanja tuđe perspektive</i>	397
Bihevioralni pristup razlikama između pregovarača	399
Sažetak poglavlja	401

Peti dio: Pregovaranje u različitim kulturama

POGLAVLJE 16

Međunarodno i međukulturalno pregovaranje 403

Zbog čega je međunarodno pregovaranje specifično? 405

Okolinski kontekst 405

Neposredni kontekst 408

Kako objašnjavamo ishode međunarodnih pregovora? 410

Konceptijska definicija kulture i pregovaranja 411

Kultura kao naučeno ponašanje 411

Kultura kao sustav zajedničkih vrijednosti 412

Kultura kao dijalektika 416

Kultura u kontekstu 417

Utjecaj kulture na pregovaranje: praktična gledišta 417

Definicija pregovora 418

Percepcija prilika 418

Odabir pregovarača 418

Protokol 418

Komunikacija 419

Osjetljivost na vrijeme 420

Sklonost riziku 420

Grupe nasuprot pojedinaca 421

Priroda sporazuma 421

Emocionalnost 421

Utjecaj kulture na pregovaranje: znanstvena gledišta 422

Ishodi pregovaranja 422

Proces pregovaranja 424

Utjecaj kulture na kogniciju pregovarača 426

Utjecaj kulture na etiku i metode pregovarača 427

Utjecaj kulture na rješavanje konflikta 427

Kulturalno osjetljive strategije pregovaranja 428

Nizak stupanj upoznatosti 431

Umjereni stupanj upoznatosti 431

Visok stupanj upoznatosti 432

Sažetak poglavlja 433

Šesti dio: Prevladavanje nesuglasica

POGLAVLJE 17

Što učiniti kada pregovori dođu do slijepe ulice? 435

Uvod 435

Priroda "teško rješivih" pregovora i zašto do njih dolazi 435

Priroda slijepih ulica u pregovaranju 436

Što dovodi do slijepice ulice i nesavladivih pregovora? 436

Osobine strana 437

Osobine problema 441

Osobine situacije 441

Osobine pregovaračkog okruženja 442

Osobine procesa rješavanja konflikta 442

Sažetak odjeljka 444

Najčešće pogreške koje dovode pregovore u slijepu ulicu 444

Kako izaći iz slijepice ulice 446

Dogovor o pravilima i procedurama 447

Smanjivanje napetosti i usklađeno ublažavanje neprijateljstva 448

Povećanje točnosti komunikacije 450

Kontroliranje tema 453
Pronalaženje dodirnih točaka 456
Kako postići da predložena rješenja drugoj strani budu poželjna 460
Sažetak odjeljka 462
Sažetak poglavlja 462

POGLAVLJE 18

Vođenje pregovora kada strane imaju različite pristupe pregovaranju 464

Uvod 464

Vođenje pregovora u sjeni i sklapanje socijalnog ugovora 465

Potezi vezani uz moć 466
Potezi vezani uz proces 466
Potezi vezani uz razumijevanje 466
Sažetak odjeljka 466

Reagiranje na agresivne distributivne metode druge strane 468

Prozovite ih 468
Ne obazirite se 468
Uzvratite istom mjerom 468
Ponudite prijelaz na produktivnije metode 468
Sažetak odjeljka 469

Kako reagirati kada druga strana ima veću moć 469

Rješavanje ultimatumata kao poseban problem 470

Kako reagirati kada je druga strana teška 472

Uryjev revolucionarni pristup 473
Sažetak odjeljka 476
Reagiranje na teške ljude 476
Razgovaranje s teškim ljudima 476

Sažetak poglavlja 478

POGLAVLJE 19

Rješavanje teških pregovora uključivanjem treće strane 480

Uključivanje treće strane u proces pregovaranja između dvije strane 480

Prednosti i nedostaci intervencija treće strane 481

Kada je prikladna intervencija treće strane? 482

Koja je vrsta intervencije prikladna? 484

Vrste intervencija treće strane 486

Formalne metode intervencije 486

Arbitraža 486

Medijacija 489

Savjetovanje o procesu 499

Kombiniranje formalnih metoda intervencije 501

Neformalne metode intervencije 502

Koji je pristup učinkovitiji? 504

Sustav alternativnog rješavanja sporova (ARS): kada je treća strana organizacija 509

Sažetak poglavlja 513

Sedmi dio: Sažetak

POGLAVLJE 20

Preporuke pregovaračima 516

1. Pripremite se 516
2. Odredite temeljnu strukturu pregovora 517
3. Odredite svoju BATNA-u i radite na njoj 518
4. Budite spremni okrenuti se i otići 518
5. Savladajte glavne paradokse pregovaranja 519
  - Traženje vrijednosti naspram stvaranja vrijednosti* 519
  - Ustrajanje na svojim načelima naspram prepuštanja razvoju događaja* 519
  - Ustrajanje na odabranoj strategiji naspram oportunističkog traženja novih mogućnosti* 520
  - Iskrenost i otvorenost naspram zatvorenosti i nerazumljivosti* 520
  - Povjerenje naspram nepovjerenja* 521
6. Ne zaboravite na neopipljive čimbenike 521

- 7. Aktivno upravljajte koalicijama 522
- 8. Njeguajte i štitite svoj ugled 523
- 9. Imajte na umu da su racionalnost i pravednost relativni 523

10. Uvijek učite iz iskustva 524

Literatura 525

Kazalo imena 573

Kazalo pojmova 584